



Ο Einstein ως εικόνα

Πως ο Einstein έγινε η προσωποποίηση της Φυσικής;

John D. Barrow

Καθηγητής Πανεπιστημίου Cambridge

Το παρόν άρθρο έχει μεταφραστεί με την άδεια του καθηγητή John D. Barrow.

Μετάφραση (απο το Nature 433,218-2198): **Βιβή Μανολοπούλου**

Επιστημονική Επιμέλεια: **Ηλίας Κανδυλάκης**

Μαθηματικός – Θεωρ. Φυσικός, Ph. D. Παν/μίου Καρολσούης

Η διασημότητα στο χώρο της επιστήμης διαθέτει την δική της σχετικότητα. Κάποιοι επιστήμονες εγκωμιάζονται από άλλους συγχρόνους τους, κάποιοι απολαμβάνουν της εκτίμησης των φοιτητών τους, ενώ άλλοι θεοποιούνται κυρίως από τον απλό κόσμο. Όμως ελάχιστοι καταφέρνουν να είναι διασημότητες για

τον καθένα παντού και πάντα. Ο Αλμπερτ Αϊνστάιν το κατόρθωσε καθ' όλα. Οι διαφημιστές πρέπει να απελπίζονται για το ότι το πέτυχε στην προ - τηλεόρασης εποχή, χωρίς ατζέντη ή τη βοήθεια κάποιας εταιρίας δημοσίων σχέσεων. Δεν είχε καν δικτυακό τόπο. Αμφιβάλλω ακόμα αν, εκτός από μετρημένους στα δάχτυλα



αναγνώστες του Nature, υπάρχουν άνθρωποι που έχουν έστω και κάποτε δει έγχρωμη φωτογραφία ή φιλμ για τον Αϊνστάιν, κι ακόμη λιγότεροι που ξέρουν πώς ηχούσε η φωνή του. Παρά ταύτα το πρόσωπό του έγινε εικόνα της σοφίας, της φαντασίας, της δημιουργικότητας και της συμπυκνωμένης νοητικής ισχύος. Το επώνυμο του του, έγινε τόσο απόλυτα συνώνυμο της λέξης μεγαλοφυΐα, ώστε και ο ίδιος ομολόγησε κάποτε: "Δεν είμαι και Αϊνστάιν."

Υπήρξαν σε κάθε εποχή επιστήμονες - διασημότητες. Ο Ισαάκ Νεύτων ήταν το στολίδι της εποχής του: ο κόσμος μιλούσε για αυτόν, τον κοροΐδευε, επινοούσαν ακόμα και νευτώνεια μοντέλα διακυβέρνησης και ηθών. Όμως ο Νεύτωνας δεν έγινε ποτέ εικόνα. Παρέμεινε, αντίθετα, αυστηρός και απόμακρος. Τον 19ο αιώνα ο Δαρβίνος έγινε, με την βοήθεια του Thomas Huxley, ακούσια λαϊκός διανοούμενος. Αν και μακριά από την δημοσιότητα ο ίδιος, οι ιδέες του υπήρξαν το επίκεντρο μακροχρόνιων αντιπαραθέσεων με αντικείμενο την θρησκεία και την επιστήμη, την καταγωγή του ανθρώπινου είδους και την σχέση μας με πιο τριχωτά μέλη του ζωικού βασιλείου. Εν τέλει, το ενδιαφέρον, όσον αφορά το έργο του Δαρβίνου, είναι το γεγονός ότι ήταν πολύ καλά γνωστό σ'ένα ευρύ κοινό. Οι άνθρωποι νόμιζαν ότι μπορούσαν να καταλάβουν τι έλεγε. Ακριβώς εκεί εντοπιζόταν το πρόβλημα-καταλάβαιναν πολλά.

Ο Αϊνστάιν αποκατέστησε την πίστη στο ακατανόητο της επιστήμης. Όλοι ήξεραν ότι είχε κάνει κάτι πολύ σημαντικό το 1905 (και ξανά το 1915) αλλά σχεδόν κανείς δεν μπορούσε να σου πει τι ακριβώς ήταν αυτό. Ο Αϊνστάιν, δίνοντας συνέντευξη σε μια ολλανδική εφημερίδα στα 1921,

